

Gólyamese

Gáspár Margit (Marx tér 1-3.) egy tejszarnokban joghurtot vásárolt. Elfogyasztása azonban némi nehézségbe ütközött. Olvasóink úgy járt, mint a gólyához vendégségbe ment róka. A keskeny nyakú üvegbe nem fért bele a kiskanál, csak a még kisebb, ami olyan rövid, hogy azzal lehetetlen az üveg tartalmát kimergetni. „Tudomásom szerint — írja olvasóink — a nem tejként folyó és nem túrószerűen darabos joghurtot általában az üvegből fogyasztják.” Alátalán, mert az új üvegforma új szokásokat eredményez. Olvasóink ehelyett azt javasolta, hogy „a jövőben, ha a régi, bevált hasas joghurtos üvegeket ki kell vonni a forgalomból, a vállalat legalább mellékeljen e szép, karcos üvegekhez egy csinos kis gólyacsőrt.”

Kérésük: klub és étkezd

Hegedűs Józsefné (Korondi u. 6.) a magányos, idős újszegediek érdekében fogott tollat. Kérése az, hogy a beszélgetni, szórakozni vágyó nyugdíjasok számára hozzanak létre egy klubot a Tisza másik partján is. Ezeknek az embereknek azonban nemcsak a szórakoztatásuk megoldatlan, hanem étkeztetésük is. A Liget vendéglőben a sajnálatos ételmérgezés óta nem tudnak ebédelni nemcsak az idősebbek, de sok rászoruló gyerek sem. A levélíró végül köszönetet mond az új Korondi utcai rendelőintézetért, mely szintén az újszegediek kényelmét szolgálja.

Megvállaltott zsombolyok

A bódvaszilasi alsóhegyen hazánkban szinte egyedülálló tudományos kutatások folynak a „természet titkainak” megértésére. A VITUKI jósvaiföldi kutatóállomásán és a szlovákiai szonai hidrológiai vállalatnak szakemberei a hegy fennsíkján — a magyar és csehszlovák országhatár két oldalán — több évig tartó munkával mintegy hetven aknaszerű, függőleges barlangot vizsgálnak meg, hogy azok milyen összefüggésben vannak a föld alatti karsztvízrendszerekkel. Céljuk, hogy a zsombolyok segítségével megállapítsák, hol húzódik a hegy vízválasztó vonala és hogyan oszlanak meg a felszín alatti vízáramlatok a Tarna és a bódvavölgyi források között. Ez mindkét félnek rendkívül fontos, hiszen az így kapott adatok támpontul szolgálnak az ipartelepítéshez és a környék községeknek vízellátásához. A fennsík két legnagyobb függőleges barlangjában — a 90, illetve 83 méter mélységű — almási és vecsembüli zsombolyban tavasszal két tonna sötét és nagymennyiségű vizet helyeztek el. Ez a sós oldat több hetes földalatti „vándorlás” után Szlovákiában, a Tarna völgyében fakad. Tapolva, Körkút és Zsámán forrásokban jelentkezett. Így bebizonyosodott, hogy az Alsóhegy felszínének egy része a szlovák források vizgyűjtő területe és a tudományos kísérlettel hazánkban először sikerült zsombolyokon keresztül összefüggést találni a felszín alatti vízrendszerekkel.

A szakemberek azonban arra is kíváncsiak voltak, hogy milyen mélyek lehetnek ezek a függőleges barlangok. Ennek megállapítására Szenthe István geológus és kutatócsoportja vállalkozott, akik kétszáznyolcvan méterig ereszkedtek le az eddig nyolcvanhárom méter mélységűnek ismert vecsembüli zsombolyba. Bárorságukkal a Kárpát-medence legmélyebb zsombolyát tárták fel — amelyet a tudományos számítások szerint mintegy harminc-negyven méter választ csak el a föld alatti karsztvíztárolóktól.

A zsombolyok „vállaltását” jövőre tovább folytatják. (MTI)

Lapunk fotóriporterével jártuk a várost. A szürke Skoda a Széchenyi téren a villamos mellett a zöldesbarnó sarka felé tartott. Egyszer csak meglóduzott alattam a kocsis. Fejemmel majd a szélvédőt ütöttem be. Mellettem egy négyéves forma fiúcska szöke fejjel láttam elvilanni.

Ivott a márvány kútból. Szomjas volt. Aztán szaladt a járdaszegeten álló nagymamához, aki fejsimogatva fogadta. Hogy közben egy kocsis iszonyú fékcsikorgással megállt? — szaladt a kislífiu megmit tesz az! Na és hal, vagy legalábbis

lentkezési lapokat és a pályázati felhívást — amely tartalmazza a pályázati feltételeket, az egyes országokban választható szakterületeket, a jelentkezés rendjét, a felvételi vizsgákkal és az ösztöndíjak odaítélésével kapcsolatos tudnivalókat, valamint a felvételi vizsgák szaktárgyakénti követelményeit — az érdeklődők október 25-e után szerezhetik be a közép- és felsőfokú oktatási intézményekben, továbbá Budapesten a kerületi, vidéken a megyei, illetve a megyei jogú városi tanácsok művelődésügyi (oktatási) osztályain.

A középiskolai tanulók és a felsőoktatási intézmények előfelvételt, valamint elsőéves hallgatói oktatási intézményük vezetőihez nyújthatják be pályázatukat december 12-ig. Az 1969-ben és 1970-ben érettségizett dolgozó fiatalok volt középiskolájuk igazgatóihoz ugyancsak december 12-ig, az 1967-ben és 1968-ban érettségizettek pedig a felvételi vizsgákat lebonyolító egyetem rektori hivatalához december 19-ig juttathatják el jelentkezési lapjukat.

A pályázók 1971. január második felében a választott szaknak megfelelő hazai egyetemen felvételi vizsgát tesznek. Az ösztöndíjakról 1971. június 15-ig döntenek, és az ösztöndíjakat elnyert fiatalok szeptemberben kezdenek meg külföldi tanulmányaikat. (MTI)

Egy pillanatot

Hogy ott mindig nagy a forgalom? Azért a nagymama elengedte a fiúcska kezét. Hisszen szomjas volt. Nem is féltávoiságom, de még a reakcióidő határán belül szaladt ki a kislífiu egy parkoló kocsis mögül. Mire a fék megcsikordult, a gyermek már a kocsis mellett volt. Kolléganőmet meg most is a megatva fogadta. Hogy közben egy kocsis iszonyú fékcsikorgással megállt? — szaladt a kislífiu megmit tesz az! Na és hal, vagy legalábbis

egész életére nyomorék lesz. A nagymama fejsimogatva fogadta. Hogy egy kocsis csikorgva fékezett? — mit számít az. Kolléganőm maga is többszörős anyja. Egy életre tönkrementek volna az idegei! — mit számít az. A nagymama azért fejsimogatva fogadta a szószí kislífiut. Egy pillanatot és véres roncstól ölelhetett volna, jajgatva, szidva a semmiről sem tehető, szerencsétlen

Otthonuk: a népfrent klubja

Hogy milyen egy klubfoglalkozás, el tudja képzelni az is, aki csak hallott, olvasott róla. De hogy milyen egy igazán jó klubfoglalkozás, sajnos ezt kevesen éltek át. Előfordul, hogy az első percek jomha menetében még senki nem tudja, ki is Hézsó Ferenc, a festészetről — főleg a modern festészetről — ködös elképzeléseik vannak, vagy nincsenek is, mert eddig nem figyeltek oda. Előkerül a vetítógép, megjelennek a vászonon a művész képei. Előbb csak a bátrabbak mondják el, mit látnak, miért tetszik, vagy nem tetszik, később a visszahúzódkók is megfedkeznek lámpalázkáról. És akkor izzik a hangulat, kipirulnak az arcok és 10-15 ember magágyarázó mondatai próbálnak mindenki által elfogadható véleményre összehajlani.

Legtöbb klub Szegeden a Hazafias Népfrent klubhelyiségeiben működik. A modern, hangulatos klub nemcsak kötött programok megvalósítására alkalmas. A kötetlen beszélgetésekre, kártyázásra, táncra, sőt szórakozásra vágyók is megtalálják szórakozásukat. Itt barátok, kellemes társaság, a munka utáni lazítás miatt sajnos egyelőre kevesen térnek be hozzánk — mondta Hofgesang Péter, a Hazafias Népfrent városi titkára.

A panasz lényege: amíg nem volt klub, kellett, társadalmi munkát, tippetek adtak. Most van, de csak a kimondott programokra jönnek be. — Így látják a házon belül. És az ablakok előtt elhaladók? Ők is kritikusok: „ebben a klubban mindig csak dobolnak, táncolnak, ricsajoznak”. A házilag kész tanácsa: a tartalomra kívülről nem lehet „belátni”, jöjjenek be, mindenkit szeretettel fogadnak.

A népfrent aktivisták klubja csütörtökönként tartja foglalkozásait. Programjában a művésztől a politikaig igyekeznek minden témával foglalkozni. Kérésük az, hogy a nők fóruma, mely a lányok, asszonyok érdeklődési körét igyekszik kielégíteni. Itt komoly gondot jelent az, hogy a fiatalabb korosztály nem képviseli magát. Hogy ennek mi az oka, külön cikket érdemelne. Mintha a fiatalok, és általában a nők társadalomban és családban betöltött szerepe egymást kizáró kategória lenne. A nők helyzetének témakörét talán a még tanuló, vagy épp munkába álló lányok gondoljaival kellene kiegészíteni.

Az agrárszakemberek minden hónapban a tájélegnek megfelelő programmal jelentkeznek. Hatókörük, a járásban dolgozó szakemberekre is kiterjed. Az élénk viták után ök nem táncol, hanem sakkal, utival töltik el idejüket.

Az Expressz utazási iroda és a KISZ közös szervezésében a világiarok klubja

működik. Az olabányászok klubjának tagjai néhány héttig a második világháborúról szóló filmsorozatról vitáznak.

A város központjában kapott otthont az Emergégyműgyár klubja is. Vezetője, Lányi Pál, a gyár fiatal mérnöke tiszteletre méltó ügybuzgalommal munkálkodik a sikeres klubélet érdekében. Elmondta, hogy milyen elképzelései vannak egy jól működő klubról. Elve: az értelem, a célszerűség és a barátság. A megvalósulás érdekében 8 tagú bizottságot hoztak létre. A „bandát” akik a különböző feladatokat felosztják egymás között. Amit szem előtt tartanak a „céleltűntetés” — azaz lazán, szórakozva, észrevétlenül műveltséget adni.

Panaszkodott is. A tokkal együtt 20 forintos belépőt csak 19-en vették meg, a

többi nevet a markába: anélkül éppúgy részt vehet a foglalkozásokon és ihatja a város legolcsóbb sörét. Aztán nem mindenütt érték meg ezt a nagy tenniakarást, sokan a gyárban is fölösleges nyüzsgésnek tartják. Pedig mennyi értelmes és szívvel elkészített tervük van!

A Hazafias Népfrent klubjában működik még az ebtenyészto-, az állatbarátok, a galambászok klubja is. Találkozó alkalmat a műgyűjtők klubja, tagjai júliusban kiállításra mutatták be műtárgyaikat.

A legközelebbi terv: fiatal művészbarátok klubjának létrehozása. Szombat délután 6-tól 9-ig látogathatják majd a középiskolások és szakmunkás-tanulók, akik itt emberközébe kerülhetnek ismert művészekkel.

Chikán Ágnes

JÓ BORNAK...

Kezdetben volt a szöveg. Valamikor az ókori Pompeiben felirat csábitotta a vándort egy bormérésbe. Ez a legrégibb reklám, amely fennmaradt. Rendelkezett egy mai honi reklám minden hibájával: hosszú volt és mondat. Aztán a cégek kialakulásával megjelent a cég is, amely frappánsan és mindenki számára közérthetően jelezte a kocsját vagy a szatcsboltot. A céget millióféle reklámfogás követte, majd az olyan elképzelés, hogy jó bornak... Azaz a szocializmusban felesleges a reklám. Szerencsére ezen a korszakon hamar túljutott a kereskedelem, bár nyomait még igencsak őrzi.

Számok

Kezdjük talán a számokkal. Például az Éliker adataival. A vállalatnál 1960-ban 100 ezer forintot fordítottak reklámra, amely a forgalomnak 0,04 százaléka volt. 1969-ben már 300 ezer fölött volt a propagandaköltség, amely a forgalom 0,06 százalékát tette ki. Tehát a kilencéves időszak meglehetősen nagy fejlődést hozott. És igazán, az idei év adatai lelik meg az embert: 1970-ben mintegy 400 ezer forintot költenek majd reklámra, azaz a forgalom 0,08 százalékát. Ez már eléri a vállalat összes költségeinek 1 százalékát.

A fejlődés valóban meglepő. A reklámra fordított összegek a tízéves fejlődés dupláját teszik ki, mindössze egy év alatt. De valóban olyan egyszerű ez az eredmény? Helyi viszonylatban kétségtelenül az, de nem árt némi kitérőt is. A tőkés államokban a kereskedelmi vállalatok általában összeforgalmuknak 2 százalékát költik reklámra.

Kényszerítő adottságok

Sokat írnak, beszélnek manapság a fényreklámról. Igaz, azokkal nem vagyunk túlságosan elkenyveztetve. Kevés van belőlük, és azok sem mindig a legcélravezetőbbek. De városképi jelentőségük kétségtelenül nagy. Nagyobb is talán, mint a kirakatoké. Pedig a boltok önpropagandája ott kezdődik. A csillogó, hatalmas üvegtáblák mögött.

A kirakatok, ha jók, vonzzák a szemet, és beinvitalják az embert a boltba. Vajon jók-e? Sajnos, nem mindig. Sőt. Ismét Éliker-példát idézve: az Országnál utcai önkiszolgáló bolt kirakatsorának tematikus, szellős rendezése valóban megfogja a szemet. Ugyanakkor a Széchenyi téri 8-as önkiszolgáló kirakatai már korántsem teszik ugyanezt. Zsúftoltak, kicsik. Hja, volt évekkel ezelőtt egy elképzelés, miszerint kirakatra nincs szükség. Azok a szűk kis ablakok még annak az időszaknak az emlékét őrzik.

Termelő vagy kereskedő?

Ki reklámozzon? A válasz egyszerűnek látszik: természetesen mindkét fél. És ezt általában meg is teszik. Biztosan sokan emlékeznek még a vágott baromfi népszerűsítésére. Nehéz volt elterjeszteni, bármennyire is kényelmes. De a reklám hatott. Mert karácsonykor egyedül a központi húscsarnokban 110 mázsát adták el belőle, az ipar és a kereskedelem együttes reklámjának eredményeként. Pedig eleinte még az üzletvezetőnek sem tetszett, bármilyen praktikus cikkről is van szó.

Tehát mindkét fél reklámozzon. Csak éppen módszereink nem kell feltétlenül azonosnak lenniük. Mert manapság az ipar általában a tv-ben, rádióban és sajtóban hirdeti áruját. A kereskedelem többnyire a sajátban és magában a boltban. Ezekkel a lehetőségekkel jól-rosszul élnek is a vállalatok, de hát mindezek szinte azonos módszert jelentenek. A bolti reklám — a kirakat, a belső elrendezés — kivételével a tömegkommunikációs eszközök lehetőségeit használják ki.

Pedig az iparnak van még egy nagyszerű lehetősége. Külföldön láttam: a mosóport nyolcasakba, azt pedig egy fehér vászonzacskóba tették, melyen rajta volt a gyár neve. A vászonzacskót kiválóan lehetett törölrőhának használni. Remek ötlet. Minden háztartás küzd törölrőhagonddal. Ime: az egyik mosópor megoldja.

Igaz, nálunk is sokat fejlődtek az ipar propaganda-módszerei. Gondoljunk csak az utóbbi idők szép és változatos kávécsomagolására, melyet szerencsésen egészít ki — ha működik és jó — a bolti kávéáradó. Ja, igen, itt már közbeszólt a konkurrencia.

Természetesen nem csak a konkurrencia miatt van szükség az árupropagandára. Az új áruk számának növekedésével szükségszerűen együtt jár a reklám, csakúgy, mint ahogyan a vállalatok kereskedelempolitikájának is szerves tartozéka. A választékbővítés és a forgalomnövelés ugyanis egyre kevésbé képzelhető el nélkül. Csak hát még több és jobb kellene. Áruból is, de az áruellátás jelenlegi szintje is igényesebb reklámot tételezne fel.

Szavay István

Sz. I.